

ומוכיחה הגמרא: **ואי אמרת אין שחיטה לעוף מן התורה**, הרי נחירתו של העוף זו היא שחיטתו ומתירתו באכילה, ואם כן **ליבעי כסוי**! ואף שהעוף אסור באכילה מדרבנן, אין להקל ולפוטרו מחיוב כסוי דאורייתא! (42)

ומתריצין: **מי סברת** [האם אתה סבור] שהמשנה עוסקת בעוף? **לא**, המשנה מדברת **בחיה**, הטעונה שחיטה מהתורה.

תא שמע מברייתא דלא כרבי יצחק בן פנחס: **השוהט** ואינו רוצה לאכול את הבשר, היות ואינו צריך אלא לדב, בכל זאת חייב **לכסות** את הדם, ולא יוכל להשתמש בו. (43) **כיבד הוא עושה? או נחרו או עוקרו**, ונפטר בכך מכסוי הדם, כיון שהבשר אסור באכילה.

ומדייקת הגמרא: **מאי לאו** [האם לא] מדובר כז-א **כאן בעוף**, שיש שימוש בדמו (44) **דקא בעי**

שדייה אחיה! [מה מכריח אותך לתת את לשון "שפך" על עוף ולא על חיה], הרי שניהם הוקשו לבהמה!?! (41)

ומתריצין: **מסתברא** כי כך יש לומר, **משום דפליק מיניה** [מפני שהמקרא עולה וגומר דבריו מהעוף] וסומך אותו ל"ושפך", שכן כתוב "ציד חיה או עוף, ושפך".

ומביאה הגמרא סימן למקור הקושיות על רבי יצחק בן פנחס:

סימן: נתנבל, דם, במליקה.

מיתובי על רבי יצחק בן פנחס מהמשנה: **השוהט ונתנבלה בידו בלי כוונה**, או הנחרר והמעקר [עוקר את הסימנים ממקומם] בכוונה, **פטור מלכסות** את הדם, מפני שהתורה אמרה בכסוי הדם "חיה או עוף אשר יאכל", ולא דם נבילה.

ויש ללמוד מההיקש כל מה שאפשר.

41. הקשה הצ"ח, הרי ודאי שעדיף לומר שהעוף פטור משחיטה ולא חיה, שהרי אם נאמר שהחיה פטורה משחיטה, יהיה ההיקש לפסולי המוקדשים מיותר לגמרי, ואם נאמר שהעוף פטור משחיטה, לא יתבטל ההיקש לגמרי ונלמד ממנו שהשחיטה מהצואר! ועיין שם מה שתירץ.

42. מכאן הוכיח רע"א שלא כסברת הפרי מגדים שטרפה מדרבנן פטורה מהכסוי מפני שלמעשה אי אפשר לאכול אותה ואי אפשר לקיים בה את המקרא "אשר יאכל", כי לפי סברא זו אין מקום לקושית הגמרא על רבי יצחק בן פנחס, כי אפשר לומר שמאחר ורבנן חייבו לשחוט עוף, ועתה הוא אסור באכילה, הרי הוא פטור מכסוי הדם. ועיין בחידושי רע"א שדחה

ראיה זו. [חידושי רע"א פו א].

43. בפרק כסוי הדם נחלקו תנאים אם חייבים לכסות את כל הדם או רק מקצת מהדם. [חולין פח א].

ההלכה היא, שאפשר לקיים מצות כסוי במקצת מהדם. [שו"ע יו"ד סימן כח ס' טו]. וכתב הנצי"ב שברייתא זו שאומרת שהעצה היא לנחור, סוברת שצריך לכסות את כל הדם, אבל לפי ההלכה העצה היא לשחוט ולכסות טיפת דם ולהשתמש בשאר הדם. [משיב דבר יו"ד חלק ב' סימן י"א].

44. מלשון רש"י משמע, שהמקשן סבר שמדובר בעוף מפני שידע שיש שימוש בדמו, ולא ידע שיש שימוש בדם חיה. והרשב"א כתב, שהמקשן דקדק מלשון

ואם כן, תהני [תועיל] לה סכין לטהרה מידי נבילה, כדין שוחט טרפה, שאין היא מטמאה טומאת נבילה. ואף שהעוף אסור מדרבנן אף לפי רבי יצחק, מכל מקום, טומאת נבילה אין לו.⁽⁴⁶⁾

ומתריצין: נחלקו תנאים בדבר הזה והוא [רבי יצחק בן פנחס] דאמר כי האי תנא -

דתניא: רבי אלעזר הקפרי ברבי אומר: מה תלמוד לומר בפרשת פסולי המוקדשים שנפרו, "אך כאשר יאכל את הצבי ואת האיל כן תאכלנו הטמא והטהור" [דברים יב כ?]

וכי מה למדנו מ"צבי ואיל" מעתה? הרי באותו פסוק כתוב במפורש דין פסולי המוקדשים שנאמר שם "הטמא והטהור יחדיו יאכלנו", ואין צורך לומר בו "איל וצבי"?

הרי זה [צבי ואיל] בא ללמד על בהמה, לפי פשוטו של מקרא, ונמצא למד ממנה.

מקיש כאן הכתוב את דין צבי ואיל לבהמת פסולי המוקדשין,⁽⁴⁷⁾ כדי ללמדך:

ליה לרמיה ליניכא [שהוא צריך אותו להרוג את העש שבבגדים]. ומוכח מכאן שנחירה מנבלת את העוף מהתורה, ועל כן הוא פטור מכסוי, לפי שלא נשחט כדינו!

ומתריצין: לא מדובר בעוף, כי אם בחיה, דקא בעי ליה לרמיה ללכא [שצריך לצבוע עור בצבע אדום, ו משתמש בדמה לצורך הצביעה].

תא שמע ממשנה במסכת זבחים [סח א] דלא כרבי יצחק:

דתנן, כהן אשר מלך עוף של קרבן בסכין, ולא בצפורנו כדין מליקה - מליקתו פסולה, והעוף מטמא בנדים אבית הבליעה, כדין נבלת עוף טהור.

ומדייקת הגמרא: ואי אמרת אין שחיטה לעוף מן התורה ומן התורה הכשרו על ידי חיתוך סימנים בכל אופן שהוא, נהי נמי דבי מלך מהעורף תבר ליה [שבר לעוף] שדרה ומפרקת לפני שמגיע לסימנים והויא לה העוף טרפה, מכל מקום אינו הורגו בכך⁽⁴⁵⁾,

46. לכאורה קשה, הרי גם לפי רבי יצחק בן פנחס צריך לשחוט מדרבנן, ואם כן אולי טומאת הנבלה של העוף היא מדרבנן! וצריך לומר, שפשוט לגמרא שכל שיש חסרון בשחיטה מדרבנן, אין הבשר מטמא בטומאת נבילה אפילו מדרבנן, וכן משמע מרש"י בדף כח ב ד"ה מדרבנן.

47. רש"י מביא שהספרי מפרש פסוק זה על סתם בהמה ולא על פסולי המוקדשים, ושם כתוב מה בהמה בשחיטה אף צבי ואיל בשחיטה.

הברייתא שדברה בלשון זכר שמדובר בעוף, שלגבי חיה היה צריך לומר נוחרה ולא נוחרו, והגמרא מתרצת שמדובר בחיה והברייתא לא הקפידה בדקדוק זה.

45. רש"י מוסיף על פי הגמרא בפרק ראשון [דף כא א] שכאשר הוא מגיע לסימנים עדיין לא חתך את רוב הבשר שמהעורף עד הצואר, שאילו עשה כן הרי הוא ממת את העוף לפני שהגיע לסימנים, ואז המליקה פסולה גם אם הוא מולך בצפורן.

מה פסולי המוקדשין דינם בשחיטה, שהרי נאמר שם בפרשה לעיל, "וזבחת מבקרך ומצאנך", [דברים יב כא] אף צבי ואיל ושאר החיות, דינם בשחיטה.

מוסיף רבי אלעזר הקפר: ועוף, אין לו שחיטה מדברי תורה אלא מדברי סופרים.

ודנה הגמרא: מאחר שהוכחנו מהמשנה ששחיטת העוף היא מהתורה, מאן תנא דפליג עליה דרבי אלעזר הקפר?

רבי — היא. (48)

דתניא: רבי אומר, כתוב בתורה "וזבחת מבקרך ומצאנך, כאשר צויתוך" [דברים יב כא]. ולא מצאנו בתורה שנצטוו על שחיטת חולין. מלמד כאן הכתוב שנצטוו משה בעל פה הלכות שחיטה, ומקובל בדינו (49) שנצטוו על שחיטת הושט, ועל שחיטת הקנה, ועל רוב של סימן אחד בעוף, ועל רוב שנים בבהמה.

שנינו במשנתנו: השוחט אחד בעוף — שחיטתו כשרה.

איתמר: רב נחמן אמר: צריך לשחוט או וישט או קנה.

רב אדא בר אבהו אמר: צריך לשחוט דוקא וישט ולא קנה (50).

ומפרשין לטעמייהו: רב נחמן אמר: או וישט או קנה, שכן "אחד" קתני במתניתין, אחד משמע כל דהו [איזה שיהיה].

רב אדא בר אבהו אמר: וישט ולא קנה, מאי "אחד" שכתוב במשנה? מיוחד שבסימנים, שהוא הוושט, לפי שחיות הבהמה תלויה בו יותר מבקנה, כי בהמה שיש לה נקב בקנה, כשרה, ואם יש לה נקב בוושט, טריפה. וכיון שהחיות תלויה בוושט יותר, אין השחיטה ממיתה את העוף אלא כששוחטים או תו.

סימן שחט חצאין גרגרת פגימה דחטאת העוף.

[תוספות ד"ה ועל].

50. הקנה הוא קרוב לצואר, והוושט נמצא מאחוריו בינו לבין המפרקת. [רש"י ד"ה משום דושט].

כשהשוחט שוחט בצורה רגילה מהצואר, אזי כשישחט את הוושט — כבר שחט את הקנה לפניו. שחיטת וושט ללא קנה יכולה להיות באופנים מסוימים.

באופן שתחב את הסכין בין הקנה לוושט ושחט את הוושט — השחיטה פסולה משום חלדה כמבואר להלן בגמרא דף ב, ולכן אין להעמיד באופן זה.

יש להעמיד את דינו של רב אדא באופן שהשוחט הזיז את הוושט ממקומו, ומבואר

48. התוספות כתבו, שהגמרא יכלה להביא את בר קפרא כחולק על רבי אלעזר הקפר, שהרי הוא סובר שהעוף הוקש לבהמה לחייבו בשחיטה, אלא שהגמרא העדיפה להביא את רבי מפני שהוא סתם את המשנה. [תוס' ד"ה רבי]. ולדעת הרמב"ן אין ראייה שבר קפרא סובר ששחיטת העוף היא מהתורה. עיין בהערה 36.

49. רש"י מפרש, שההלכות האלו לא נלמדו מהפסוק, אלא הלכות שחיטה הם מתורה שבעל פה, ורבי נקט בדבריו מקצת מהלכות שחיטה. והתוספות מביאים פירוש, שיש רמז במילה "כאשר" להלכות הללו. אלף — אחד בעוף, שין — שנים בבהמה, ריש — רוב של אחד, כף — כמוהו, והכף אינה נדרשת לפי סדר המילה.

נשמטה הגרגרת ואחר כך שחט את הוושט — השחיטה פסולה, מפני שבשעת השחיטה לא היו שני הסימנים מחוברים⁽⁵²⁾.

שחט את הוושט, ונמצאת גרגרת שמוטה, ואינו יודע אם קודם שחיטה נשמטה והשחיטה פסולה, אם לאחר שחיטה נשמטה והיא כשרה, דבר זה היה מעשה ושאלו חכמים ואמרו: כל ספק בשחיטה — פסולה⁽⁵³⁾.

ומקשינן על רב נחמן: מדנקטה הברייתא בדוקא שהשחיטה היתה בוושט, ואילו מקרה שהשחיטה היתה בגרגרת והוושט נשחט לא קתני, משמע שהשחיטה כשרה רק

הגמרא מביאה קושיא על רב נחמן מברייתא העוסקת בדין "עיקור".

הלכה למשה מסיני היא, שאם אחד מהסימנים נעקר ממקום חיבורו — השחיטה פסולה.⁽⁵¹⁾ ואף על פי שבעוף אין צריך לשחוט שני סימנים, בכל זאת, צריך שיהיו שניהם מחוברים בשעת השחיטה.

מיתבי: שחט את הוושט של העוף, ואחר כך נשמטה הגרגרת — השחיטה כשרה, כי לא היה פסול עד שנגמרה השחיטה, ובעוף שצריך לשחוט סימן אחד בלבד, נגמרה השחיטה כששחט את הוושט.

אחד. צריך שיהיו שני הסימנים ראויים לשחיטה. והוסיף הרשב"א, שאף שלרב אדא בר אהבה הכשרו של עוף הוא בוושט בלבד, מכל מקום כיון שמצינו בעולת העוף שהכשרו הוא בשני הסימנים, צריך ששני הסימנים יהיו ראויים לשחיטה, דהכי אגמריה רחמנא למשה. [תורת הבית בית ב שער א, כו א].

נפסק בשו"ע כדעת התוספות והרשב"א, שאין טריפה על ידי עיקור סימנים, והביצים והחלב של בהמה ועוף שנעקרו סימניהם — מותרים. [יו"ד סימן כ"ד ס' טו וברמ"א שם].

53. כתב הרמב"ם, שזו ספק נבלה. [פ"ג מהלכות שחיטה הט"ו].

האחרונים הסבירו בכמה דרכים, מדוע זו ספק נבלה, הרי יש לה חזקת בלתי זבוח? יש מסבירים, שכנגד חזקת בלתי זבוח יש חזקת בלתי עקור, שבתחילה הסימן לא היה עקור, ויש לנו לתלות שנעקר אחרי השחיטה משום חזקה זו, ויש לנו חזקה נגד חזקה. [שו"ע הרב סימן כד ס"ק מ] ועיין עוד בפמ"ג סימן כד ס"ק כ"ז בשפ"ד, ובבית הלוי חלק ב' סימן כב

בסוגיא בדף יט ב שאפשר להחזיר את הסימנים לאחורי המפרקת. וכן יש להעמיד באופן ששחט את העוף מהצד ושחט את רוב הוושט ולא את רוב הקנה כפי שמבואר במשנה בדף יט ב שהשוחט מן הצדדים — שחיתו כשרה.

51. כך פירשו התוספות בפרק ראשון את ענין ה"עיקור" שבחמשת הלכות שחיטה, ודלא כרש"י שפירש "עיקור" באופן אחר. [תוס' דף ט א ד"ה כולהו].

52. רש"י מפרש, שאם נשמטה הגרגרת לפני השחיטה, הרי זו טריפה. [דף י א ד"ה נשמטה]. והתוספות בפרק ראשון הקשו על רש"י קושיות גדולות, והוכיחו כדעת ההלכות גדולות שיש חסרון בשחיטה עצמה כשהסימנים עקורים, ולדעת התוספות אין בזה משום טריפה. [תוס' דף ט א ד"ה כולהו ודף כ א ד"ה אילימא]. לפי שיטת התוספות קשה, הרי בעוף צריך לשחוט רק סימן אחד, וכאשר אותו סימן ששחט אינו עקור, מה חסרון יש בשחיטה!

וכתב הרשב"א, שאף שאפשר לשחוט סימן

בוושט!

ומתריצין: באמת אם שחט את הגרגרת ונשמט הוושט היה אותו דין, ונקטה הברייתא נשמטה הגרגרת **משום דגרגרת עבירא לאישתמוטי** [עשויה להשמט] יותר מהוושט.

תא שמע קושיא אחרת על רב נחמן מברייתא: **שחט שני הצאי סימנין בעוף** — השחיטה פסולה, מפני ששחיטת החצי של הסימן השני אינו משלים את החסרון שבסימן הראשון. **ואין צריך לומר** שהשחיטה פסולה אם עשה כן **בבהמה** הטעונה שחיטת רוב שני הסימנים.

רבי יהודה אומר: בעוף אין השחיטה כשרה (54) **עד שישחוט את הוושט ואת הוורידין.**

משמע מדברי רבי יהודה שיש לשחוט את הוושט דוקא, וחכמים שנחלקו עליו לא נחלקו אלא לענין זה שהוא מחייב לשחוט את הוורידין וחכמים פוטרם!

ומתריצין: רבי יהודה לא מחייב לשחוט את הוושט דוקא אלא את הוורידין, **ומשום דושט נמצא סמוך לוורידין והרוצה לשחוט אותם צריך לשחוט את הוושט.** אמר רבי

יהודה שצריך לשחוט את הוושט, אבל עצם השחיטה כשרה גם בקנה.

הגמרא מביאה ראייה לרב נחמן מברייתא המדברת בפסול שהייה בשחיטה. מי שהתחיל לשחוט והפסיק באמצע השחיטה ושהה כדי שיעור שחיטה — שחיטתו פסולה. אמנם אם החתך שעשה בהתחלה אינו מטריף את הבהמה או העוף, אין לחוש לפסול שהייה לפי שאפשר להתייחס לחלק הראשון של השחיטה כמי שאינו, והשחיטה התחילה אחרי שהייה.

תא שמע: שחט חצי גרגרת ושהה כדי שחיטה אחרת וזמר — שחיטתו כשרה, לפי שאם נקרעה חצי גרגרת — אין זה טריפה עד שתקרע רובה.

ומוכיחה הגמרא שלא כ רב אדא: **מאי לאו** [האם לא מדובר] **בעוף** שכשר בשחיטת סימן אחד, **ומאי "גמרה"** שכתוב בברייתא — **גמרה** לשחיטת גרגרת שהרי הברייתא מדברת על הגרגרת, ומוכח שהשוחט גרגרת בלבד בעוף — שחיטתו כשרה!

ומתריצין: **לא** מדובר דוקא בעוף, אלא גם (55) **בבהמה**, שבה צריך לשחוט גם את הוושט לכולי עלמא, **ומאי "גמרה"** שכתוב בברייתא? — **גמרה לשחיטה כולה**, ולא

אות ז.

54. משמע מלשונו של רבי יהודה שאם לא שחט את הוורידים — העוף נאסר. וכן הביאו הראשונים מהתוספתא שכתוב בה במפורש "רבי יהודה פוסל לעולם עד שישחוט את הוושט ושני הוורידים" [תוספתא פ"ב ה"א]. ועוד הוכיח הרמב"ן, שאם היה רבי יהודה

אומר את הדין לכתחילה, היה לו להזכיר גם את הקנה, שהרי הגמרא אומרת בתחילת הפרק שלכתחילה יש לשחוט את שני הסימנים אף בעוף. [רמב"ן כח ב ד"ה לא לכל]. ועיין עוד בהערה 64.

55. כך פירש רש"י, שלרב אדא מדובר גם בעוף וגם בבהמה, ובשניהם צריך לגמור את השחיטה

לגרגרת בלבד, ואף בעוף צריך לשחוט את הוושט.

תא שמע קושיא אחרת על רב אדא מברייטא:

דתניא, הרי שהיה חצי קנה פגום — אין זו טריפה, ואם שחט והוסיף עליו כל שהוא וגמרו — שחיטתו כשרה, כי לא צריך שהשוחט ישחט את רוב הקנה, אלא צריך שהשחיטה תעשה את רוב הקנה שחוט.

ומקשינן: מאי לאו [האם לא מדובר] בעוף, ומאי "גמרו" שכתוב בברייטא? — גמרו לקנה שכן משמע שעל ידי שהוסיף כל שהוא גמר את השחיטה, ומוכח שדי בשחיטת הקנה בעוף!

ומתצינן: לא מדובר בעוף, אלא בבהמה⁽⁵⁶⁾ וצריך לשחוט אף את הוושט, ומאי "גמרו" — גמרו לוושט, וכוונת הברייטא שהשוחט עשה שני דברים, הוסיף כל שהוא בקנה ואחר כך גמרו לוושט.

תא שמע קושיא מברייטא על רב אדא:

כיצד מולקין הטאת העוף? מתחיל מהעורף והותך שדרה ומפרקת, ויזהר שיחתוך אותם בלא חתיכת רוב בשר שמהעורף עד הצואר, שאם יעשה כך כבר הרג את העוף עד שמגיע לוושט או לקנה, והרי הוא מולק עוף מת. הגיע לוושט או לקנה — הותך סימן אחד משניהם, ואז יוכל לחתוך רוב בשר עמו.

ממשיכה הברייטא: ובקרבן עולה של עוף יש מצות הבדלה שיבדיל את הראש מהגוף, וכשמגיע לסימנים צריך לחתוך שנים לפי דעה אחת, או רוב שנים לפי דעה אחרת.⁽⁵⁷⁾ ומפורש בברייטא שקרבן בחטאת העוף, שדינו בסימן אחד, יכול למלוק איזה סימן שירצה.

ואמרינן: תיובתא דרב אדא בר אהבה, תיובתא!

והוינן: מאי הוי עלה [מה המסקנה]?

ותמהינן: וכי יש לשאול "מאי הוי עלה"?! והרי מוכח מהברייטא כרב נחמן,

56. בפירוש ברייתא זו צריך לומר שמדובר בבהמה דוקא ולא אף בבהמה כמו בברייטא הקודמת, שהרי אומרת הברייטא "הוסיף עליו כל שהוא", ולפי רב אדא שהשחיטה היא בוושט, אין צורך להוסיף כל שהוא בקנה של עוף. לב אריה

57. בפרק ראשון [כא א] מביאה הגמרא ברייתא זו, ומקשה עליה שלא מצאנו דעה הסוברת שאפשר למלוק שנים או רוב שנים, אלא לפי רבנן צריך למלוק שני סימנים דוקא ולא רובם, ולפי רבי אלעזר ברבי שמעון צריך למלוק רוב שנים בדוקא. הגמרא שם מפרשת את הברייטא

בוושט. והקשה רע"א, מה דחק את רש"י לפרש כך, הרי יש לפרש כמו שמשמע מלשון הגמרא שמדובר בבהמה דוקא, דאילו בעוף לא ניתן לומר לשון "גמרה", שכן השחיטה לא התחילה עדיין, שכל השחיטה היא רק בוושט ולא בקנה לפי רב אדא בר אהבה!

והחזון איש כתב, שרב אדא בר אהבה מודה שאפשר לשחוט את הקנה ואחר כך את הוושט, ולא אומרים שנעשה העוף לטריפה כשחתך הקנה, מפני שגם הקנה הוא מקום שחיטה. [חזון איש סימן ג' אות י"ד]. ונראה שלפי דבריו מתורצת קושיית הרע"א.

כדקאמרת!?

ומבארת הגמרא שיש אפשרות ליישב את התיובתא, כי **דלמא** בשחיטה צריך לשחוט דוקא את הוושט שבו תלויה חיות העוף יותר מהקנה, ושחיתת הקנה אין בה כדי להמית את העוף, ו**שאני התם** במליקה, שאפשר למלוק את הקנה משום **דאיכא שדרה ומפרקת** לפני מליקת הקנה, וזה מספיק כדי להמית את העוף⁽⁵⁸⁾.

ולכן יש לדון: **מאי** הוי עלה?

תא שמע ראייה ממעשה שהיה שהלכה כרב

נחמן: **דההוא בר אווזא דהוה בי רבא, אתא כי ממסמם קועיה דמא** [בא האווז כשהוא פצוע וצוארו מלוכלך בדם], והיה עליו לבדוק אם לא נטרף האווז על ידי פגם בקנה או בוושט⁽⁵⁹⁾.

אמר רבא: היכי נעביד [איך נבדוק] ונדע כח-ב שאין בעוף דבר המטריף?

שמא תאמר, **נשחטיה, וחדר נבדקיה**, נבדוק אותו אחרי השחיטה למעלה ולמטה מבית השחיטה לראות אם נפסק הקנה או ניקב הוושט?

כדאמרינן התם [לקמן נ"ג ע"א] ספק כלבא ספק שונרא — אימר כלבא" ביאור דבריו הוא: אחת ממני הטריפות היא "דרוסה", דהיינו שחיה דרסה את העוף בציפורניה והטילה בה ארס. יש חיות שיש להם ארס כגון חתול, ויש חיות שאין להם ארס כגון כלב, והם לא מטריפות על ידי דריסה.

הגמרא בפרק אלו טרפות אומרת, שאם יש ספק אם חתול דרס את העוף או כלב דרסו — תולים בכלב לקולא, ואינה טריפה. אומר רש"י שמאחר שהאווז של רבא בא פצוע, ולא ידענו שחתול דרסו, אין לנו צורך לבדוקו מטריפה זו, והבדיקה היא מחשש נקב.

תוספות מביאים את דעת ריב"א שחולק על רש"י וסובר שהיה צורך לבדוק את האווז שמא נדרס על ידי חתול.

ופירש הרא"ש בדעת הריב"א, שכאן מדובר שידוע לנו שחתול רדף אחרי האווז.

ולדעת הרשב"א, אפילו אם לא ידוע לנו, יש לתלות בחתול מפני שהוא יותר מצוי מכלב, ודברי הגמרא בפרק אלו טרפות הם במקרה שראינו שם חתול וכלב ואז יש לתלות בכלב.

ועיין עוד בהערה 61.

כך, שימלוק שנים לפי רבנן או רוב שנים לפי רבי אלעזר רבבי שמעון. יש שם בגמרא פירוש אחר.

58. הקשה הרשב"א, כיון שיש לתרץ את הקושיא, מדוע הגמרא לעיל אמרה "תיובתא דרב אדא בר אהבה תיובתא"?

ומפרש הרשב"א, שרב אדא בר אהבה אמר גם במליקה שצריך למלוק את הוושט דוקא, ודבריו נדחו מהברייתא, והגמרא שואלת האם יש לדחות את דבריו גם בשחיטה, מפני שיש לחלק בין שחיטה למליקה.

והחתם סופר מסביר, מנין לגמרא שרב אדא אמר את דבריו גם במליקה? שהרי הוא מפרש את המשנה שכתוב בה "אחד בעוף" מאי "אחד" — מיוחד, ובסיפא של המשנה שכתוב "רוב אחד בעוף" מדובר בקדשים כמו שהגמרא אומרת להלן בדף כט א, וגם שם מפרש רב אדא מאי "אחד" — מיוחד, הרי שלדעת רב אדא גם במליקה צריך למלוק את הוושט דוקא.

59. כתב רש"י: "וצריך לבדוק בסימנים שמא נפסק הקנה או ניקב הוושט, ומשום ספק דרוסה לא בעי למבדקיה דתלינן בכלבא או בקניא,